

ဇော်ဂျီ၏ သူ့မယားဝတ္ထုတိုမှ ဝါကျဖွဲ့ပုံလေ့လာချက်

ဖြူဖြူငြိမ်းသွယ်^၁

စာတမ်းအကျဉ်း

ဤစာတမ်းသည် ဇော်ဂျီ၏ သူ့မယားဝတ္ထုတိုမှ ဝါကျဖွဲ့ပုံကို ဘာသာဗေဒနည်းဖြင့် လေ့လာတင်ပြထားသော စာတမ်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့လေ့လာရာတွင် မြန်မာဘာသာစကား၏ ဝါကျဖွဲ့ပုံကို သိစေလိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လေ့လာခြင်းဖြစ်သည်။ သုတေသနပြုရာတွင် မြန်မာဘာသာစကား၌ ဝါကျအမျိုးအစားများ မည်မျှရှိသနည်း၊ ထိုဝါကျအမျိုးအစားများကို မည်သို့သော အခြေအနေများတွင် အသုံးပြုသနည်းဟူသော သုတေသနမေးခွန်းနှင့် ပြဿနာများဖြစ်လာပါသည်။ ထိုသုတေသနမေးခွန်းနှင့် ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် ဘာသာဗေဒနည်းနာများကို အသုံးပြု၍ သရုပ်ခွဲဆန်းစစ်လေ့လာနည်း၊ ခြုံယူဆင်ခြင်နည်းတို့ကို အသုံးပြု၍ လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ မြန်မာဘာသာစကားတွင် ဝါကျအမျိုးအစား ၄ မျိုးအသုံးပြုကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

သော့ချက်ဝေါဟာရများ။ ဘာသာဗေဒနည်း၊ အမှီဝါကျကဏ္ဍ၊ အမှီခံဝါကျကဏ္ဍ၊ ဝါကျရိုး၊ ဝါကျရော၊ ဝါကျပေါင်း၊ ဝါကျပေါင်းရော။

နိဒါန်း

ဤစာတမ်းကို လေ့လာရာတွင် မြန်မာဘာသာစကား၏ ဝါကျဖွဲ့ပုံကို သိစေလိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လေ့လာတင်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ လေ့လာရာတွင် မြန်မာဘာသာစကား၌ ဝါကျအမျိုးအစားများ မည်မျှရှိသနည်း၊ ထိုဝါကျအမျိုးအစားများကို မည်သို့သော အခြေအနေများတွင် အသုံးပြုသနည်းဟူသည့် သုတေသနမေးခွန်းနှင့် သုတေသနပြဿနာများ ပေါ်ပေါက်လာပါသည်။ သုတေသနမေးခွန်းနှင့် ပြဿနာကို စိစစ်လေ့လာအဖြေရှာရာ၌ ဘာသာဗေဒ နည်းနာများကို အသုံးပြု၍ သရုပ်ခွဲဆန်းစစ်လေ့လာနည်း၊ ခြုံယူဆင်ခြင်နည်းတို့ကို အသုံးပြုထားပါသည်။ အလေ့လာခံအဖြစ် ဇော်ဂျီလက်ရွေးစင်စာအုပ်မှ သူ့မယားဝတ္ထုတိုကို ရွေးချယ်တင်ပြထားသည်။ ဤသုတေသနသည် မြန်မာဘာသာစကားရှိ ဝါကျအမျိုးအစား ခွဲခြားမှု ပြဿနာများကို အဖြေရှာရာတွင် အထောက်အကူပြုနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

၁။ စာပေလေ့လာဆန်းစစ်ချက်

ဦးထွန်းမြင့်၏ ဘာသာဗေဒ စာအုပ်တွင် သီးခြားဝါကျကဏ္ဍနှင့် အမှီဝါကျကဏ္ဍတို့၏ အရေးပါပုံကိုဖော်ပြထားသည်။ ဝါကျဖွဲ့ပုံ၊ ဝါကျအမျိုးအစားများနှင့်ပတ်သက်၍ ဒေါက်တာကိုလေး၏ ပါရဂူဘွဲ့အတွက် တင်သွင်းသော “မြန်မာသဒ္ဒါ” ကျမ်းတွင် ဝါကျအဆင့်အတန်း၌ အမှီဝါကျခွဲနှင့် သီးခြားဝါကျခွဲ၊ ဝါကျရိုးနှင့် ဝါကျရောတို့ကို ပုံစံများဖြင့် လေ့လာထားသည်။ ဒေါက်တာ စန်းဥမ္မာ၏ ပါရဂူဘွဲ့အတွက် တင်သွင်းသော “ပင်းယနှင့်အင်းဝ ကျောက်စာများ ဝါကျဖွဲ့စည်းပုံ နှိုင်းယှဉ်လေ့လာချက်” ကျမ်းတွင် အလှူမှတ်တမ်းတင် ကျောက်စာများမှ ဝါကျရိုး၊ ဝါကျရောများ ၏ ဖွဲ့စည်းပုံကို အစဉ်အလာသဒ္ဒါဖြင့် လေ့လာထားသည်။ ဒေါက်တာသက်နန္ဒာလှိုင်၏ ပါရဂူဘွဲ့အတွက် တင်သွင်းသော “မြန်မာဘာသာ

^၁ မြန်မာစာဌာန၊ ပဲခူးတက္ကသိုလ်။

စကားနှင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား ဝါကျဖွဲ့ပုံ နှိုင်းယှဉ်လေ့လာချက်” ကျမ်းတွင် ဘာသာစကားနှစ်ခု၏ ဝါကျအမျိုးအစား ကွဲပြားပုံ၊ ဝါကျရိုး၊ ဝါကျရော၊ ဝါကျပေါင်း၊ မေးခွန်းဝါကျ၊ အငြင်းဝါကျ တည်ဆောက်ပုံတို့ကို လေ့လာထားပါသည်။ ဤစာတမ်းတွင် ဝါကျပေါင်းအပြင် ဝါကျရောနှင့် ဝါကျပေါင်းတို့ ပေါင်းစပ်ထားသော ဝါကျပေါင်းရောလည်း ရှိကြောင်း ဖော်ထုတ်တင်ပြထားပါသည်။

၂။ သုတေသနမေးခွန်းနှင့်ပြဿနာ

ဤစာတမ်းကို ပြုစုရာတွင်

- မြန်မာဘာသာစကားတွင် ဝါကျအမျိုးအစား မည်မျှအသုံးပြုသနည်း။
- ထိုဝါကျအမျိုးအစားများကို မည်သို့သော အခြေအနေတွင် အသုံးပြုသနည်း။

ဟူသော မေးခွန်းများသည် ဤသုတေသနစာတမ်းနှင့် တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်သော မေးခွန်းဖြစ်သည်။ ထိုမေးခွန်းအပေါ် အခြေခံ၍ ဘာသာဗေဒနည်းနာများဖြင့် ဖြေရှင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

၃။ နည်းနာ

သုတေသနနည်းနာအဖြစ်ရှိပြီးသား အချက်အလက်များအပေါ်အခြေခံ၍ သရုပ်ခွဲဆန်းစစ် လေ့လာနည်း၊ ခြုံယူဆင်ခြင်နည်းတို့ကို အသုံးပြု၍ လေ့လာတင်ပြထားသည်။

ပညာရပ်ဆိုင်ရာနည်းနာအဖြစ် ဝါကျကဏ္ဍ(phrase)၊ သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ (independence clause)၊ အမှီဝါကျကဏ္ဍ(dependence clause)၊ ဝါကျရိုး(Simple Sentence)၊ ဝါကျရော (Complex Sentence)၊ ဝါကျပေါင်း (Compound Sentence)၊ ဝါကျပေါင်းရော(Compound-complex Sentence) တို့အပေါ် အခြေခံ၍ လေ့လာတင်ပြထား သည်။

၃၊ ၁။ ဝါကျဖွဲ့ပုံ

ဘာသာဗေဒနည်းအရ ဘာသာစကားတစ်ခု၏ သဒ္ဒါကို စိစစ်လေ့လာရာတွင် စကားလုံးဖွဲ့ပုံနှင့် ဝါကျဖွဲ့ပုံဟူ၍ နှစ်ပိုင်းခွဲ၍ လေ့လာရပါသည်။ ဝါကျဖွဲ့ပုံကိုစနစ်တကျ လေ့လာနိုင်ရန်အတွက် ဝါကျကဏ္ဍ သို့မဟုတ် ဝါကျခွဲအကြောင်းကို ပြည့်စုံစွာ သိရန်လိုအပ်ပါသည်။

၃၊ ၁၊ ၁။ ဝါကျကဏ္ဍ

ဝါကျတည်ဆောက်ရာတွင် စကားလုံးမှ ပုဒ်၊ ပုဒ်မှ ဝါကျခွဲ၊ ဝါကျခွဲမှ ဝါကျဟူ၍ အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်း တည်ဆောက်ရသည်။ ဝါကျခွဲသည် အစဉ်အလာသဒ္ဒါက ခေါ်ဝေါ်သော ဝေါဟာရဖြစ်ပြီး ဝါကျကဏ္ဍသည် ဘာသာဗေဒ ဝေါဟာရအဖြစ် သတ်မှတ်ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဝါကျကဏ္ဍဟူသည် ဝါကျအတွင်းရှိ စကားလုံးများဖြင့် စုဖွဲ့ထားသည့် စကားလုံးထက်ကြီးသော သဒ္ဒါယူနစ်ဖြစ်သည်။ ဝါကျကဏ္ဍတွင် တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော ပုဒ်များပါဝင်သည်။ ဝါကျကဏ္ဍကို မြန်မာသဒ္ဒါ စာအုပ်တွင်

“ဝါကျရော၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည့်အပြင် ကတ္တားနှင့် ကြိယာပါရှိသော ပုဒ်အစု အပေါင်းကို ဝါကျကဏ္ဍဟု ခေါ်သည်။” (၂၀၀၅၊ စာ ၄၀၀)

ဟု ဖော်ပြထားသည်။

မောင်ခင်မင်(ဓနုဖြူ)က ဘာသာဗေဒဝေါဟာရများစာအုပ်တွင်

“ဝါကျထက်ငယ်၍ ပုဒ်ထက်ကြီးသော အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်။ ဝါကျကဏ္ဍသည် ကြိယာပုဒ်ပါသော အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည့်အတွက် ဝါကျကြီးထဲက ဝါကျငယ်”

(၂၀၁၉၊ စာ ၅၀)

ဟု ဖွင့်ဆိုထားသည်။

၃၊ ၁၊ ၁၊ ၁။ သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ/ပမာနဝါကျကဏ္ဍ/အမှီဝါကျကဏ္ဍ နှင့် အမှီဝါကျကဏ္ဍ

ဝါကျအတွင်းရှိ ဝါကျကဏ္ဍကို စိစစ်သောအခါ ဝါကျအဖြစ် သီးခြားရပ်တည်နိုင်သော သီးခြား ဝါကျကဏ္ဍနှင့် မိမိဘာသာမရပ်တည်နိုင်ဘဲ သီးခြားဝါကျကဏ္ဍကို အမှီပြုရသည့် အမှီဝါကျကဏ္ဍဟူ၍ နှစ်မျိုးတွေ့ရသည်။

သီးခြားဝါကျကဏ္ဍသည် အကြောင်းအရာတစ်ခု သို့မဟုတ် မေးခွန်းတစ်ခုကို ပြည့်စုံသော ဝါကျတစ်ခုအဖြစ် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ ဝါကျအဖြစ် လွတ်လပ်စွာ ရပ်တည်နိုင်သော ပုဒ် သို့မဟုတ် ပုဒ်စုဖြစ်သည်။ သီးခြားဝါကျကဏ္ဍတွင် ကြိယာပုဒ်သည် အဓိကဖြစ်သည်။ ကတ္တား၊ ကံ၊ အထူးပြုစသည့် ပုဒ်များလည်း ပါဝင်နိုင်သည်။

အမှီဝါကျကဏ္ဍသည် ပြည့်စုံသော ဝါကျတစ်ခုအဖြစ် မဆောင်ရွက်နိုင်ပေ။ အမှီဝါကျ ကဏ္ဍတွင် သီးခြားဝါကျကဲ့သို့ ကတ္တားပုဒ်နှင့် ကြိယာပုဒ်များ ပါဝင်နိုင်သော်လည်း ဝါကျအဆုံးသတ်ပစ္စည်းနေရာတွင် စကားဆက်များ ပါဝင်တတ်သည်။

၃၊ ၂။ သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ/ ပမာနဝါကျကဏ္ဍ/ အမှီဝါကျကဏ္ဍနှင့် အမှီဝါကျကဏ္ဍ တို့အပေါ် မူတည်၍ မြန်မာဝါကျများကို အမျိုးအစားခွဲခြား

သီးခြားဝါကျကဏ္ဍနှင့် အမှီဝါကျကဏ္ဍတို့အပေါ်မူတည်၍ မြန်မာဘာသာစကားရှိ ဝါကျ အမျိုးအစားများကို ၄မျိုး ခွဲခြားနိုင်ပါသည်။

(၁) ဝါကျရိုး (Simple sentence)

(၂) ဝါကျရော (Complex sentence)

(၃) ဝါကျပေါင်း (Compound sentence)

(၄) ဝါကျပေါင်းရော (Compound-complex sentence) တို့ဖြစ်သည်။

(၁) ဝါကျရိုး

သီးခြားဝါကျကဏ္ဍတစ်ခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဝါကျကို ဝါကျရိုးဟုခေါ်သည်။ ဝါကျရိုးတွင် အမှီဝါကျကဏ္ဍ မပါဝင်ရပေ။ ဝါကျရိုးသည် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံအရ ရိုးရှင်းသည်။

သာဓကအားဖြင့်-

- မေမေဈေးသွားသည်။
- ဆရာစာရှင်းပြသည်။

စသည်တို့သည် ဝါကျရိုးများဖြစ်သည်။

(၂) ဝါကျရော

ဝါကျရောတွင် သီးခြားဝါကျကဏ္ဍတစ်ခုနှင့် တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော အမှီဝါကျကဏ္ဍများပါဝင်သည်။ အမှီဝါကျကဏ္ဍများသည် ဝါကျတစ်ခုအဖြစ် သီးခြားရပ်တည်နိုင်ခြင်း မရှိဘဲ သီးခြားဝါကျကဏ္ဍတစ်ခုအပေါ်တွင် အမှီပြု၍ဝါကျတွင် ပါဝင်ရသည်။ သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ၏ ရှေ့တွင် အမှီဝါကျကဏ္ဍသည် တစ်ခုမကပါနိုင်သည်။

သာဓကအားဖြင့်-

- မမသည် စာတော်သောကြောင့် ဆရာ၊ ဆရာမများက ချစ်ကြသည်။
- သူ နေမကောင်းသဖြင့် ကျောင်းမသွားပါ။

အထက်ပါ သာဓကများတွင် မျဉ်းသားထားသော ဝါကျကဏ္ဍများသည် သီးခြားဝါကျကဏ္ဍများ ဖြစ်သည်။ ထိုဝါကျများတွင် သောကြောင့် နှင့် သဖြင့် သည် ဝါကျဆက်သမ္ပန္နများဖြစ်သဖြင့် ဝါကျရောများ ဖြစ်သည်။

(၃) ဝါကျပေါင်း

ဝါကျပေါင်းဆိုသည်မှာ သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ အနည်းဆုံးနှစ်ခုဖြင့် ပေါင်းစပ်ထားသော ဝါကျ ဖြစ်သည်။ သီးခြားဝါကျကဏ္ဍနှစ်ခုကို တစ်ချောင်းပုဒ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါကျဆက်စကား (Sentence Linker) ဖြင့်လည်းကောင်း ပေါင်းစပ်ထားသည်။ ဝါကျဆက်စကားသည် သီးခြားဝါကျကဏ္ဍနှင့် အခြားပုဒ်စုများကို ချိတ်ဆက်ပေးသည်။ (<https://englishsentences.com/compound-complex-sentence/>)

သာဓကအားဖြင့်-

- မောင်မောင် နေမကောင်းဘူး လို့ ဆရာမက ပြောတယ်။
- မလာနိုင်ဘူး ဆိုရင် မလာနဲ့ပေါ့။

အထက်ပါ သာဓကတွင် မျဉ်းသားထားသော ဝါကျကဏ္ဍများသည် သီးခြားဝါကျကဏ္ဍများ ဖြစ်သည်။ ထို သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ နှစ်ခုကို ‘လို့၊ ဆိုရင်’ ဟူသော ဝါကျဆက်စကားဖြင့် ဆက်ထားသည့် ဝါကျ ပေါင်းများဖြစ်သည်။

(၄) ဝါကျပေါင်းရော

ဝါကျပေါင်းရောတွင် ဝါကျကဏ္ဍ အနည်းဆုံး ၃ ခု ပါဝင်ရသည်။ ထိုဝါကျကဏ္ဍ ၃ ခုသည် သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ အနည်းဆုံး ၂ ခုနှင့် အမှီဝါကျကဏ္ဍ အနည်းဆုံး ၁ ခု ပါဝင်ရမည်ဖြစ်သည်။ (https://www.evergreen.edu/sites/default/files/writingcenter/handouts/grammar/compound_comple.pdf)

သာဓကအားဖြင့်-

- နေမကောင်းရင်/ သူ့ကျောင်းမလာဘူး လို့ မောင်မောင်က ပြောတယ်။

အထက်ပါ သာဓကတွင် [နေမကောင်းရင်] သည် အမှီဝါကျကဏ္ဍဖြစ်သည်။ [ကျောင်းမလာဘူး] နှင့် [မောင်မောင်ကပြောတယ်] သည် သီးခြားဝါကျကဏ္ဍဖြစ်သည်။ ဤဝါကျတွင် အမှီဝါကျကဏ္ဍ ၁ ခု၊ သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ ၂ ခု ပေါင်းစပ်ပါဝင်ပြီး ‘လို့’ ဟူသော ဝါကျဆက်စကားဖြင့် ဆက်ထားသည့် ဝါကျပေါင်းရောအဖြစ် တွေ့ရသည်။

၄။ စိစစ်လေ့လာချက်

ဇော်ဂျီ၏ သူ့မယားဝတ္ထုတိုမှ ဝါကျဖွဲ့ပုံများကို လေ့လာရာတွင် ဝါကျရိုး၊ ဝါကျရော၊ ဝါကျပေါင်း၊ ဝါကျပေါင်းရော ဟူ၍ ခွဲခြားကာ လေ့လာတင်ပြပါမည်။

၄၊ ၁။ ဝါကျရိုး

သီးခြားဝါကျကဏ္ဍတစ်ခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဝါကျကို ဝါကျရိုးဟု ခေါ်သည်။ ဝါကျရိုးတွင် အမှီဝါကျကဏ္ဍ မပါဝင်ရပေ။ ဝါကျရိုးသည် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံအရ ရိုးရှင်းသည်။

နေ့စဉ်ပြောဆိုနေသော အပြောစကားများတွင် တိုတိုရှင်းရှင်းနှင့် လိုရင်းကို ပြောဆိုလို သည့်အခါ ဝါကျရိုးများကို အများဆုံးအသုံးပြုကြသည်။ ဝါကျရိုးများသည် အကြောင်းအရာ အချက်အလက် တစ်ခုတည်းကိုသာ ဦးတည်၍ ရိုးရှင်းစွာ ဖော်ပြသည်။

ဇော်ဂျီ၏ သူ့မယားဝတ္ထုတိုတွင် ဝါကျရိုးများကို တွေ့နိုင်သည်။ စာရေးသူသည် မဖေ့နှင့် ကိုဆင်အကြောင်းကို စာဖတ်သူနှင့် မိတ်ဆက်ပေးရာတွင် ဝါကျရိုးများကို သုံးထားသည်။

သာဓက-

- ဈေးသည်မ မဖေ့သည် ကိုဆင်၏ မယားဖြစ်သည်။ (စာ ၉၈)
- မဖေ့သည် အရပ်ထောင်ထောင်မောင်းမောင်းဖြစ်သည်။ (စာ ၉၈)

- သွားအတန်ငယ်ခေါသည်။
- ကိုဆင်သည် အိမ်၌ ထိုင်စားသမားဖြစ်သည်။
- အိမ်မှာ ထမင်းအိုးတည်ရသည်။
- သားငယ်သမီးငယ်များကို ထိန်းရသည်။
- စိတ်သဘောထား ကောင်းသည်။
- ရယ်ရယ်မောမော နေတတ်သည်။
- သူ၏ အရပ်အမောင်းမှာ မယားလောက် မမြင့်လှ။
- ဆံပင်ကောင်းသည်။ (စာ ၉၈)

စသည်ဖြင့် တွေ့နိုင်ပါသည်။ ဝါကျရိုးများဖြင့် ရေးသားခြင်းကြောင့် အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းစေပြီး စာဟန်ကို သွက်လက်စေသည်။ စာဖတ်သူကိုလည်း အလွယ်တကူ မြင်စေသည်။

ထို့ပြင် မဖေ့သည် ကိုဆင်ပဉ္စင်းဝတ်ရာမှ လူထွက်ရန်အတွက် တစ်ဖက်လှည့်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို လိမ်းခြယ်ပုံကို ဝါကျရိုးများဖြင့် ရေးသားထားသည်။

- ထို့နဲ့ နံနက်ခင်း နေရောင်ကြောင့် ဝါထိန်နေသည်။
- မန်ကျီးပင်ထိပ်က ချိုးကူသံသည် ဆက်ကာဆက်ကာ မြည်နေသည်။
- မဖေ့သည် မြို့သို့ ဈေးရောင်းမတက်။
- အိမ်တွင် ကိုယ်တိုင် ချက်ပြုတ်ကြော်လှော်နေသည်။
- ခြေအထိ လူးသည်။
- မျက်နှာမှာ ခပ်ပါးပါး ခပ်မှုန်မှုန်ရှိသည်။
- သူတစ်ကိုယ်လုံး မွေးကြိုင်နေသည်။
- ဆံထုံးကို သပ်ရပ်စွာ ထုံးသည်။
- အင်္ကျီဖြူဖြူပါးပါးနှင့် ပန်းပွင့်အနီရှိက် သရက်ထည်ထဘီအသစ်ကို ဝတ်သည်။
- ကလေးနှစ်ယောက်ကို ဝတ်ကောင်းစားလှ ဆင်ထားသည်။
- အိမ်ထဲတွင် အချို့အိမ်ထောင်ပစ္စည်းများကို သိမ်းဆည်းထုပ်ပိုးထားသည်။
- အိမ်ရှေ့တွင် လှည်းတစ်စီးကို အဆင်သင့် ပြင်ထားသည်။ (စာ ၁၀၃)

ဟူ၍ ဝါကျရိုးဖြင့် ရေးသားထားသောကြောင့် စာဖတ်သူ၏ မျက်စိတွင် မြင်ယောင်စေသည်။

ဦးပဉ္စင်းသည် အိမ်သို့ ဆွမ်းခံကြွလာသောအခါ သူ၏အိမ်သည် ထူးခြားနေကြောင်းကို

- ဆယ်နာရီလောက်တွင် ဦးပဉ္စင်းသည် အိမ်သို့ ကြွလာ၏။ (စာ ၁၀၃)
- သူ့နောက်က ကျောင်းသား ပါလာသည်။
- အိမ်နားသို့ ရောက်လာ၏။
- လှည်းကို မြင်သည်။
- အိမ်တွင်းသို့ဝင်၏။

- အထုပ်အပိုးတို့ကို မြင်ပြန်သည်။
- မဖော့ကိုကား မမြင်ရသေးချေ။ (စာ ၁၀၃)

ဟူ၍ ဝါကျရိုးများဖြင့် ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ သို့မဟုတ် ဝတ္ထုတိုတွင် ဝါကျရိုးများကို များစွာ တွေ့ရသည်။

၄၊ ၂။ ဝါကျရော

ဝါကျရောတွင် သီးခြားဝါကျကဏ္ဍတစ်ခုနှင့် တစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပိုသော အမှီဝါကျကဏ္ဍများပါဝင်သည်။ အမှီဝါကျကဏ္ဍများသည် ဝါကျတစ်ခုအဖြစ် သီးခြားရပ်တည်နိုင်ခြင်း မရှိဘဲ သီးခြားဝါကျကဏ္ဍတစ်ခုအပေါ်တွင် အမှီပြု၍ ဝါကျတွင် ပါဝင်ရသည်။ သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ၏ ရှေ့တွင် အမှီဝါကျကဏ္ဍသည် တစ်ခုမက ပါနိုင်သည်။

သာဓက ပုံစံ(၁)

- ပြန်လာတိုင်း ချောင်းကိုဖြတ်ကာ ရွာဘက်သို့ ကူးထားသော ဝါးတံတားသို့ ရောက်လျှင်/ လင်စိတ် သားစိတ်တို့သည် အလိုလို ပေါ်လာတတ်လေသည်။ (စာ ၉၈)
- တစ်ခါတစ်ရံ တစ်ဆယ့်လေးနှစ်အရွယ် သားအကြီးလေးက တံတားမှဆီးကြို၍/ အမေ့ဗျာ၊ တောင်း စသည်တို့ကို ကူသယ်ပေး၏။ (စာ ၉၉)
- မထေမဲ့မြင်ပြုလိုသော မျက်လုံးနှစ်လုံးသည် ချာကနဲ လှည့်၍/ ယိမ်းထိုးသွားကြသော ခြေတို့နှင့်အတူ ယိမ်းယိုင်ကာ ပါသွားလေသည်။ (စာ ၉၉)
- အိမ်တွင်းက ကိုဆင်လည်း အိမ်ရှေ့သို့ ကဗျာကယာထွက်လာ၍/ ခါးထောက်ကာ ရပ်နေလိုက်သည်။ (စာ ၉၉)
- မလိုသူတို့သည် စကားတင်စီး ခံကြရသဖြင့်/ သာ၍ မလိုစိတ် ပေါက်လာကြသည်။ (စာ ၉၉)

အထက်ပါသာဓကတွင် အမှီဝါကျကဏ္ဍ ၁ ခုနှင့် သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ တစ်ခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

ပုံစံအားဖြင့် - CplS → DCL₁+ ICL

သာဓက ပုံစံ (၂)

- ခြေရင်းအိမ်က မယား မီးယပ်သည်မ၏ ယောက်ျားသည် ဓနိခုတ်ရန်/ဓားကိုယူ၍/ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ လှေဖြင့် ကူးလေသည်။ (စာ ၁၀၀)
- လက်ဦးတွင် ကိုဆင်သည် လက်ဖက်ရည် အဖန်ကို တစ်ခွက်ပြီးတစ်ခွက် ငှဲ့သောက်ကာ/ ကစားနေကြသော သားနှင့်သမီးတို့ကို ကြည့်၍/ ကြည်နူးနေသည်။ (စာ ၁၀၀)
- ကိုဆင်သည်လည်း အိမ်ခါးပန်း၌ ခြေတွဲလဲချ၍/ ဆေးပေါ့လိပ်ကို လက်ကြားညှပ်ကာ/ ယခင်အတွေးမျိုးကို ထပ်မံ၍ ကောက်ပြန်လေသည်။ (စာ ၁၀၁)

အထက်ပါသာဓကတွင် အမှီဝါကျကဏ္ဍ ၂ ခုပါဝင်ပြီး သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ တစ်ခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

ပုံစံအားဖြင့် - CplS $\rightarrow$ DCL₁+DCL₂+ ICL

သာဓက ပုံစံ (၃)

- မဖော့သည် မြို့သို့တက်၍/ ကုန်စိမ်းရောင်းလေ့ရှိရာ/နံနက်တိုင်းဗျပ်ကို ရွက်၍/မြို့သို့ တစ်မိုင် နီးပါးခန့် ခြေလျင်သွားရသည်။ (စာ ၉၈)
- အရောင်းရ တွင်လျှင်/ စောစောပြန်လာတတ်၍/ အရောင်းရထိုင်းလျှင်/နေစောင်းမှ ပြန်လာတတ်လေသည်။ (စာ ၉၈)

အထက်ပါသာဓကတွင် အမှီဝါကျကဏ္ဍ ၃ ခုပါဝင်ပြီး သီးခြားဝါကျကဏ္ဍတစ်ခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

ပုံစံအားဖြင့် - CplS $\rightarrow$ DCL₁+ DCL₂+DCL₃+ ICL

သူ့မယား ဝတ္ထုတိုတွင် ဝါကျရောများကို ဖွဲ့ရာ၌ အမှီဝါကျကဏ္ဍ ၁ ခု မှ ၃ ခုအထိ အသုံးပြု၍ သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ ၁ခု ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားကြောင်းတွေ့ရသည်။

ဝါကျရော ပုံစံများကို ကြည့်လျှင်

CplS	$\rightarrow$	DCL ₁	+	ICL				
		DCL ₁	+	DCL ₂	+	ICL		
		DCL ₁	+	DCL ₂	+	DCL ₃	+	ICL

ဟူ၍ အမှီဝါကျကဏ္ဍ ၃ ခုအထိ သုံးပြီး သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ ၁ ခု ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

၄၊ ၃။ ဝါကျပေါင်း

ဝါကျပေါင်းဆိုသည်မှာ သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ အနည်းဆုံးနှစ်ခုဖြင့် ပေါင်းစပ်ထားသော ဝါကျဖြစ်သည်။ သီးခြားဝါကျကဏ္ဍနှစ်ခုကို တစ်ချောင်းပုဒ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါကျဆက်စကား (Sentence Linker) ဖြင့်လည်းကောင်း ပေါင်းစပ်ထားသည်။ ဝါကျဆက်စကားသည် သီးခြားဝါကျကဏ္ဍနှင့် အခြားပုဒ်စုများကိုချိတ်ဆက်ပေးသည်။ (<https://englishsentences.com/compound-complex-sentence/>)

သူ့မယားဝတ္ထုတွင် ဝါကျပေါင်းများကို တွေ့ရသည်။

သာဓက

- “မောင်မင်းကြီးသားကြောင့် ဒီသားကလေးကို အားထားရပေတယ်” ဟု တွေးမိလေသည်။ (စာ ၉၉)

- “ကိုယ့်ကုသိုလ်နှင့်ကိုယ်ဖြစ်တာ၊ မနာလို တိုရှည် မဖြစ်ကြလေနှင့်” ဟုပင် နောက်ထပ် ဆက်လိုက်သေးသည်။ (စာ ၉၉)
- “အလို နဖူးမှာ ခိုတောင်များ ချလို့ပါလား” ဟု အံ့သြမိပြန်သည်။ (စာ ၁၀၃)
- “ဦးပဉ္စင်းကြီးကို အားလုံးစုံ လျှောက်ပါရစေဘုရား” ဟု မဖော့သည် ခေါင်းကို မမော့ဘဲ ပြောသည်။ (စာ ၁၀၄)

အထက်ပါ သာဓကတွင် သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ နှစ်ခုကို ဝါကျဆက်စကား ‘ဟု၊ ဟုပင်’ နှင့် ဆက်ကာ ရေးဖွဲ့ထားသည်ကိုတွေ့ရသည်။

ပုံစံအားဖြင့် - CpS → ICL+SL+ICL

အထက်ပါသာဓကများအရ ဇာတ်ဆောင်တို့၏ အပြောစကားနှင့် အတွေးကို ဆက်စပ်ဖော်ပြရာတွင်လည်းကောင်း၊ ဇာတ်ဆောင်တို့၏ အတွေးနှင့် အပြုအမူ၊ အပြောနှင့် အပြုအမူ တို့ကို ဆက်စပ်ဖော်ပြရာတွင်လည်းကောင်း သီးခြားဝါကျများကို ပေါင်းစပ်၍ ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

၄၊ ၄။ ဝါကျပေါင်းရော

ဝါကျပေါင်းရောတွင် ဝါကျကဏ္ဍ အနည်းဆုံး ၃ ခု ပါဝင်ရသည်။ ထိုဝါကျကဏ္ဍ ၃ ခုသည် သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ အနည်းဆုံး ၂ ခုနှင့် အမှီဝါကျကဏ္ဍ အနည်းဆုံး ၁ ခု ပါဝင်ရမည်ဖြစ်သည်။ (<https://www.evergreen.edu/sites/default/files/writingcenter/handouts/grammar/compoundcomple s.pdf>)

သာဓက ပုံစံ (၁)

- ထဘီနားခိုစားသည် ဟု မလိုသူတို့က ကဲ့ရဲ့ကြလျှင်/ အလို ဝေဿန္တရာမင်းကြီးပင်လျှင် မဒ္ဒိ၏ လုပ်စာကို ထိုင်စားသေးတာပဲ ဟု ရယ်သလိုမောသလိုနှင့် ပြန်ချေလေ့ရှိသည်။ (စာ ၉၉)

အထက်ပါသာဓကတွင် သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ ၃ခု နှင့် အမှီဝါကျကဏ္ဍ ၁ခု ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်း ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ICL	SL	DCL	ICL	SL	ICL
ထဘီနားခိုစားသည်	ဟု	မလိုသူတို့က ကဲ့ရဲ့ကြလျှင်	အလို ဝေဿန္တရာမင်းကြီးပင်လျှင် မဒ္ဒိ၏ လုပ်စာကို ထိုင်စားသေးတာပဲ	ဟု	ရယ်မောသလိုနှင့် ပြန်ချေလေ့ရှိသည်။

ပုံစံအားဖြင့် - CpCIS → ICL+SL+DCL+ICL+SL+ICL

သာဓက ပုံစံ (၂)

- “ဘယ်ကိုမှ ထမသွားကြနဲ့၊ တိုင်မှာသာ ထိုင်နေကြရမယ်” ဟု ပြောပြီးနောက်/ ကိုဆင်သည် လဲလျောင်း၍/ မျက်စိတို့ကို မှိတ်လေသည်။

အထက်ပါသာဓကတွင် သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ ၃ခု နှင့် အမှီဝါကျကဏ္ဍ ၂ခု ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်း ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ICL	ICL	SL	DCL	DCL	ICL
ဘယ်ကိုမှ ထမသွားကြနဲ့	တိုင်မှာသာ ထိုင်နေကြရမယ်	ဟု	ပြောပြီးနောက်	ကိုဆင်သည် လဲလျောင်း၍	မျက်စိတို့ကို မှိတ်လေသည်။

ပုံစံအားဖြင့် - CpCIS → ICL+ICL+SL+DCL+DCL+ICL

သာဓက ပုံစံ (၃)

- ရော့ ကိုဆင် ဆေးပေါ့လိပ် ဟု မဖော့သည် ပြောပေးပေး၍/ ကလေးများကို စားဖိုဆောင်သို့ သိမ်းရုံးခေါ်သွားလေသည်။ (စာ ၁၀၂)
- သူ့ကို မတရားသဖြင့် အိမ်မှာခေါ်ထားသည် ဟု အောက်မေ့၍/ စိတ်ထဲတွင် ဒေါသပုန်ထလေသည်။ (စာ ၁၀၂)

အထက်ပါသာဓကတွင် သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ ၂ခု နှင့် အမှီဝါကျကဏ္ဍ ၁ခု ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်း ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ICL	SL	DCL	ICL
ရော့ ကိုဆင် ဆေးပေါ့လိပ်	ဟု	မဖော့သည် ပြောပေး ပေး၍	ကလေးများကို စားဖိုဆောင်သို့ သိမ်းရုံးခေါ်သွားလေသည်။
သူ့ကို မတရားသဖြင့် အိမ်မှာခေါ်ထားသည်	ဟု	အောက်မေ့၍	စိတ်ထဲတွင် ဒေါသပုန်ထလေသည်။

ပုံစံအားဖြင့် - CpCIS → ICL+SL+DCL+ICL

သာဓက ပုံစံ (၄)

- သက်ပြင်းကြီးချ၍/ ငါသင်္ကန်းဝတ်မှ ဖြစ်မယ် ဟု အတွေးဟောင်းတွင် အတွေးသစ် လောင်းလိုက် ပြန်သည်။ (စာ ၁၀၂)
- ဆွမ်းစားရင်း/ မဖော့ ငါ့ကို ဘာကြောင့် မကြည့်ပါလိမ့် ဟူသော အတွေးကြောင့် မဖော့၏ ရူပါရုံတို့သည် ဦးပဉ္စင်း၏ စိတ်ထဲတွင် တဝဲလည်လည် ဖြစ်လာလေသည်။ (စာ ၁၀၃)

အထက်ပါသာဓကတွင် သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ ၂ခု နှင့် အမှီဝါကျကဏ္ဍ ၁ခု ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်း ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

DCL	ICL	SL	ICL
သက်ပြင်းကြီးချ၍	ငါ သင်္ကန်းဝတ်မှ ဖြစ်မယ်	ဟု	အတွေးဟောင်းတွင် အတွေးသစ် လောင်းလိုက်ပြန်သည်။
ဆွမ်းစားရင်း	မဖေ့ ငါ့ကို ဘာကြောင့် မကြည့်ပါလိမ့်	ဟူသော	အတွေးကြောင့် မဖေ့၏ ရူပါရုံ တို့သည် ဦးပဉ္စင်း၏ စိတ်ထဲတွင် တဝဲလည်လည် ဖြစ်လာလေသည်။

ပုံစံအားဖြင့် - CpCIS → DCL+ICL+SL+ICL

အထက်ပါသာဓကများအရ ဝါကျပေါင်းရောများကို ဇာတ်ဆောင်၏ အပြောစကားများနှင့် အတွေးကို ဆက်စပ်ပေးရာတွင်လည်းကောင်း၊ ဇာတ်ဆောင်၏ အပြောစကားများနှင့် အမူအရာများကို ဆက်စပ်ပေးရာတွင်လည်းကောင်း ဝါကျပေါင်းရောများကို အသုံးပြု ရေးဖွဲ့ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုသို့ ဆက်စပ်ပေးရာတွင် ဝါကျဆက်စကား ‘ဟု၊ ဟူသော’ ကို အသုံးပြု ထားကြောင်း တွေ့ရသည်။

ဝါကျပေါင်းရော ပုံစံများကို ကြည့်လျှင် အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရသည်။

CpCIS →	ICL	+	SL	+	DCL	+	ICL					ပုံစံ (၃)
	DCL	+	ICL	+	SL	+	ICL					ပုံစံ (၄)
	ICL	+	ICL	+	SL	+	DCL	+	DCL	+	ICL	ပုံစံ (၂)
	ICL	+	SL	+	DCL	+	ICL	+	SL	+	ICL	ပုံစံ (၁)

၅။ တွေ့ရှိချက်

ဇော်ဂျီ၏ သူ့မယားဝတ္ထုတိုမှ ဝါကျဖွဲ့ပုံကို လေ့လာရာတွင် ဝါကျအမျိုးစား ၄ မျိုးသုံးထားကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။ ပေါ့ပါးသွက်လက်သော အကြောင်းအရာများကို ဝါကျရိုးများဖြင့် ရေးသားထားသည်။ ဇာတ်ဆောင်တို့၏ အပြောစကားနှင့် အတွေး၊ အမူအရာများကို ဆက်စပ်ပြောလိုသည့်အခါ ဝါကျပေါင်းနှင့် ဝါကျပေါင်းရောများကို အသုံးပြု၍ရေးသားထားသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

ဤစာတမ်းသည် ဇော်ဂျီ၏ သူ့မယားဝတ္ထုတိုမှ ဝါကျဖွဲ့ပုံကို လေ့လာထားသော စာတမ်းဖြစ်သည်။ ထို့သို့လေ့လာရာတွင် ဝါကျအမျိုးအစား ၄ မျိုးဖြင့် ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

မြန်မာဘာသာစကားတွင် အချက်အလက်တစ်ခုတည်းကိုသာ ဦးတည်ဖော်ပြလိုသော အခါတွင် ပေါ့ပါးသွက်လက်သော အကြောင်းအရာများကို ဖော်ပြလိုလျှင်လည်းကောင်း၊ ဝါကျရိုးများကို အသုံးပြုသည်။ ဝါကျရိုးများကို အသုံးပြုထားသောကြောင့် ဤဝတ္ထုတိုသည် စာဖတ်သူအတွက် ဇာတ်ဆောင်တို့၏ စရိုက်အမူအရာများကို မျက်စိထဲတွင် မြင်ယောင်လာစေသည်။ ဝါကျရိုးသည် တိုခြင်း ရှည်ခြင်း နှင့် မသက်ဆိုင်ပါ။ အကြောင်းအရာနှစ်ခုကို ဆက်စပ်ဖော်ပြလိုသောအခါ ဝါကျပေါင်းများကို အသုံးပြုပါသည်။ ဝါကျပေါင်းရောများကို ဇာတ်ဆောင်များ၏ အပြောစကားနှင့် အတွေး၊ အပြုအမူကို ဆက်စပ်ပြောလိုသော အခါတွင်သုံးသည်။ ဝါကျပေါင်းရောကို အသုံးပြုရာတွင် သီးခြားဝါကျကဏ္ဍ အနည်းဆုံး ၂ခု နှင့် အမှီဝါကျကဏ္ဍ အနည်းဆုံး ၁ ခု ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ ဝါကျကဏ္ဍများကို ဝါကျ ဆက်စကားဖြင့် ဆက်၍ဖွဲ့စည်းထားသည်။ သို့မဟုတ်ဝတ္ထုတိုတွင် ဝါကျပေါင်းရောပုံစံ ၄ မျိုးတွေ့ရပါ သည်။ ဝါကျ၏ အဆုံးကဏ္ဍတွင် သီးခြားဝါကျသာ ရှိရပါမည်။

နိဂုံး

သို့မဟုတ် ဝတ္ထုတိုမှ ဝါကျဖွဲ့ပုံကို လေ့လာရာတွင် မြန်မာဝါကျ ၃ မျိုးအပြင် ဝါကျပေါင်းရောဟူသော ဝါကျဖွဲ့စည်းပုံတစ်ခု ထပ်မံတွေ့ရှိရပါသည်။ ဤသုတေသနသည် ဝါကျအမျိုးအစား သတ်မှတ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဝါကျအမျိုးအစား ၄ မျိုး ရှိကြောင်း ဖော်ထုတ်ခဲ့သောကြောင့် ဝါကျအမျိုးအစား သတ်မှတ်မှု ပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဝါကျအမျိုးမျိုးကို သိရှိကာ အမျိုးမျိုး ပြန်လည်အသုံးပြုခြင်းဖြင့် မြန်မာဘာသာစကား လေ့လာသင်ယူနေသူများအတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။

အတိုကောက်အညွှန်း

CpIS	Complex Sentence
CpS	Compound Sentence
CpCIS	Compound-complex Sentence
ICL	Independence Clause
DCL	Dependence Clause
SL	Sentence Linker

ကျမ်းကိုးစာရင်း

မြန်မာဘာသာ

ကိုလေး၊ မောင်။ (၂၀၀၃)။ *မြန်မာသဒ္ဒါ(ဘာသာဗေဒလေ့လာချက်)*။ ပါရဂူဘွဲ့အတွက် တင်သွင်းသောကျမ်း၊ ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်။

ခင်မင်၊ မောင်(ဓနုဖြူ)။ (၂၀၁၉) ။ *ဘာသာဗေဒဝေါဟာရအဘိဓာန်*။ ရန်ကုန်၊ ဒေါင်းစာပေ။

စန်းဥမ္မာ၊ မ။ (၂၀၀၇)။ *ပုဂံ၊ ပင်းယနှင့် အင်းဝကျောက်စာများ ဝါကျဖွဲ့စည်းပုံ နှိုင်းယှဉ်လေ့လာချက်*။ ပါရဂူဘွဲ့အတွက် တင်သွင်းသောကျမ်း၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်။

ဇော်ဂျီ(မောင်ဇေယျာ ရွေးချယ်စီစဉ်)။ (၂၀၁၃)။ *ဇော်ဂျီလက်ရွေးစင်*။ ရန်ကုန်၊ သင်းစာပေ။

ထွန်းမြင့်၊ ဦး။ (ခုနှစ်မပါ)။ *ဘာသာဗေဒ*။ ဂျီအီးစီ(ပညာရေး) သမဝါယမလီမိတက်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်။

ဖြူဖြူငြိမ်းသွယ်၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၂၂)။ *မြန်မာဝါကျအမျိုးအစားများကို ဘာသာဗေဒနည်းဖြင့် ပြန်လည် စိစစ်ခြင်း*။ ပဲခူးတက္ကသိုလ် သုတေသနဂျာနယ်အတွက် တင်သွင်းသည့်စာတမ်း။ ပဲခူးတက္ကသိုလ်။

မြန်မာစာအဖွဲ့ဦးစီးဌာန။ (၂၀၀၅)။ *မြန်မာသဒ္ဒါ*။ ရန်ကုန်၊ တက္ကသိုလ်များပုံနှိပ်တိုက်။

သက်နန္ဒာလှိုင်၊ မ။ (၂၀၁၂)။ *မြန်မာဘာသာစကားနှင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား ဝါကျဖွဲ့ပုံနှိုင်းယှဉ်လေ့လာချက်*။ ပါရဂူဘွဲ့အတွက် တင်သွင်း သောကျမ်း၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်။

အောင်မြင့်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၁၈)။ *သုတေသနဟူသည်*။ ရန်ကုန်။ ဧရာဝတီစာပေတိုက်။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာ

John, Okell and Allot, Anna. (2001). *Burmese/ Myanmar Dictionary of Grammatical Forms*. Psdstow, Cornwall, TJ International.

အင်တာနက်အကိုးအကား

<https://englishsentences.com/compound-complex-sentence/>

<https://www.evergreen.edu/sites/default/files/writingcenter/handouts/grammar/compoundcomplex.pdf>